

hamis tudásukkal - miáltal becsapnak másokat is.” Mi nem vagyunk ilyenek? Nálunk talán „nyüzsgésnek” nevezik azt a fajta korbetegséget. Elolvasunk egy könyvet, részt veszünk néhány csoport-foglalkozáson, ha ügyesek vagyunk, akkor hamar átvesszük speciális „szent zsargonunkat”, s máris dobálózunk a másokban kikristályosodott és leülepedett fogalmakkal, szavakkal, tételekkel. Ez önmagában nem volna baj, ha a szavak mögött ajtók tárulnának, mélységek nyílnának. Ahogy Tolnay Klári válaszolt a riporternek: „csak néhány szót tudok mondani, de mögötte világok vannak, vízesések és szakadékok, északi sark és Egyenlítő” /Ki nekem Jézus Krisztus?/. A mi rohanva, átélmélkedés és megemésztés nélkül átvett szavaink mögött azonban alig van több, mint maga a pusztaság szó. Így e szavak mások lelkében sem fognak ajtókat tárni, titokzatos mélységeket izgalmas felfedezéssel megmutatni. Típus-szobrokat gyártunk tömegtermeléssel.

Az egyetlen műről gipszmásolatokat készítünk. És még azt akarjuk, hogy szavunk hatékony legyen, hogy megrendülést és csodálatot ébresszen. Nem tudjuk, hogy a személyiség titka az egyetlenség? Elmulasztottunk egyedíteni. Nem tudunk, nem merünk, vagy nem akarunk egyéniséggé válni? Részben magunk nem váltunk egyéniséggé, részben a kapott „anyagot”, információt nem asszimiláltuk magunkban egyedivé. Az egyetlen Krisztusnak van egy, csak rám eső vetülete, és közös „vetületünkön” meg kell születnie annak a Krisztus-élménynek, amit csak én adhatok a világnak, csak én mutathatok meg az embereknek.

E találkozáshoz mások adhatnak remek szempontokat, szemnyitogató meglátásokat, de a találkozóra nem küldhetek mást magam helyett, vagy nem érhetem be mások elmondott találkozásaiival: Krisztus-élményeivel. Ugyebár egy nászéjszaka szereplői másokkal nem behelyettesíthetők?

Megkötözés - kötélek

Míntha ez is ellene dolgozna bensőnk finomodásának. Amit értelmem helyesnek mond, akaratom megteszi, ha nem gyenge vagy bénult, és ha az érzelem kellőképpen motiválja. A külső személyhez /vagy személyekhez/ fűződő kötélek azt jelenti, hogy bénultság idején külső erővel toloncoltatom magam.

De akkor vajon és vagyok-e még, aki haladok? Ha már annyira elszakadtam tőled, Uram, hogy szemrehányó tekinteted nem bánt, visszahívó szavad nem üti meg a szívem, akkor nem embergyalázás a kötélen vonzólás?! Ugye, Te sose gázolsz bele személyiségembe ilyen durván? A kötözökkel szemben nem a költőnek van igaza, amikor azt mondja:

„S poklok felé visz bár az utunk,

Ő int, s visszafutunk..,
Fölemelt és vérem lemosta,
Szívem visszahozta.
Sebeimre áldóan szedett
Balzsamos füveket.”
(Ady: Az uraknak Ura)

A személyes visszatalálás helyett a kötélek nem tesznek fásulttá, beletörődötté, ingerültté? Nem veszem ki az Isten kezéből az utánam-járás, a rám-találás, a gyógyítás és hazavivés boldogító lehetőségét, ha én korszerű nylon biztosítókötéllel járom a veszélyes alpesi utakat? A megkötözés az előrelátó értelem és az edzett akarat dolga, a tékozló fiú hazatalálása pedig a szívé. Folyton döntenem kell, hisz ezt jelenti szabad embernek lenni, de Te személyes döntést és mögötte dobogó meleg szívet vársz tőlem, Uram.

Csak ez méltó Hozzád. Nem a pusztaság cselekedetek kellenek Neked, hanem a mögötte dobogó szerető szív. No, persze olyan szív, mely cselekedeteket hoz létre. De cselekedetek szív nélkül? - megcsúfolnak Téged. Valami olyan becsapás van mögötte, mint mikor erdőben elhullott rovar kitin-páncéljára találunk. Egy pillanatra olyan valódinak, olyan élőnek látszik, de megrúgva élettelenül gurul le a töltésről.

Uram, ments meg attól, hogy dresszírozó erkölcsstanárt lássak benned! Kérlelhetlenségedtől annyira megijednék, hogy nem is kíváncznék vissza Hozzád. Én Neked akarok tetszeni, Neked kedvedben járni. Mit érdekel mások nógatása!

Én már kinőttem abból a gyerekcipőből, amikor az ember még nem tudja, hogy csak Nálad van boldogság. Ha csak a megkötözött szentekkel tudsz mit kezdeni, velem nem, akkor minek jöttél közénk?! Ám én nagy bizonyossággal tudom, hogy engem - magamat megkötözni nem akarót – sem engedsz elveszni! Mit soroljam az okokat?

Egyszerűen tudom, hogy szeretsz. Nekem ez elég! Ezért én, az olykor kötetlenül széthulló vesszőnyaláb, Rád emelem bizakodó tekintetemet...Kérdésföltéveim úgy fogalmazódtak meg, hogy burkoltan a válasz is megtalálható bennük. Az én mai válaszaim. De a testvérek válaszaival szeretném kiigazítani. Kérem ezeket a kiigazításokat.

(1973. április)

SCHANDA BEA

INDIA – KOLLÉGIUMOK

A Bokor Közösség az 1970-es évek második fele óta támogatja a Cedric Prakash indiai jezsuita atya által kezdeményezett oktatási programot, az „Education Sponsorship Programme”-ot (ESP). Az első időben bizony még a törvényeket is megkerülve, „valutakijárással” juttattuk el adományainkat (lett

belőle rendőrségi ügy is!), vagy előfordult, hogy a három évenként kiváltható turistaválutáját ajánlotta fel valaki. A rendszerváltást követően pedig a Harmadik Világ Alapítvány már hivatalosan-legálisan juttatja el euróvá átváltott forintjainkat (sajnos egyre romló árfolyammal...)

Cedric Prakash több alkalommal is járt Magyarországon – főleg Budapesten és Székesfehérváron – és karizmatikus egyénisége mindig megerősítette: osszuk meg kenyerünket/rizsünket/pénzünket a nálunk sokkal nehezebb helyzetben lévő, marginalizált indiai gyerekekkel – főleg kislányokkal –, akik számára a felemelkedés egyetlen útja a tanulás.

Őt rendi előjárói 2016 elején Bejrútba küldték, és három évig a Jezsuita Menekültszolgálat keretében dolgozott. (Mostanra már visszatért Indiába és elsősorban emberi jogi kérdésekkel foglalkozik.)

2016-ban tehát mások vették át az oktatási program szervezését-vezetését és több évi levelezés után képviselőik 2019. május-június személyesen is meglátogattak bennünket: találkoztak a Harmadik Világ Alapítvány kuratóriumával és értékes beszámolót tartottak a nagyközösség számára a Bokor-juniális keretében. (A 70-es éveiben járó Fernando Franco atya dinamizmusa lenyűgöző!) Ekkor vált érthetővé, hogy az ESP egy tágabb kezdeményezés, a Gujarat szövetségi államra kiterjedő, a jezsuita szerzetesek által működtetett „Provincial Development Office” (PDO) keretében tevékenykedik.

Oktatási programjukat inkább kollégiumok, mint iskolák fenntartásával működtetik (a gyerekek a helyi iskolákba járnak); viszont ezekbe a kollégiumokba döntő többségében „dalit” (a hagyományos indiai kasztrendszerben ők az érinthetetlenek), „adivasi” (bennszülött törzsekből valók, elnyomott) vagy más hátrányos helyzetű rétegekből (other backward classes OBC) származó gyerekek kerülnek.

A PDO a kollégiumokon kívül kb. 760 faluban működtet emberi jogi, érdekérvényesítést fejlesztő programokat; segítik a női mikro-vállalkozások létrehozását, mert „aki pénzt keres, annak van szava...” stb. Nagy hangsúlyt fektetnek a környezettudatosságra, a kiskertek művelésére, a tisztaságra stb.

A beszélgetések során azt kértük, hogy a kollégiumi hálózattól válasszanak ki számunkra néhányat, hogy őket támogassuk (és ne egyszerűen „a nagy kalapba” dobjuk adományainkat): ha tudjuk, konkrétan kiket segítünk, az személyesebbé teszi adásainkat.

November 15-én érkezett a lista, melyben négy (!) kollégiumot jelöltek ki a Bokor számára „örökbefogadandónak”:

1. Meghraj – lánykollégium
2. Subir – fiúkollégium
3. Vyara – fiúkollégium

4. Vyara – lánykollégium

Valamennyiről ismertető anyag is érkezett – ezekből kivonatolunk az alábbiakban. (Az angol nyelvű ismertetőt ezekről a településekről csatoljuk.)

Azt is látjuk ezekből az ismertetőkből, hogy jellemzően márciusban vannak a vizsgák, utána van a „nyári szünet” és júniusban kezdődik a tanév.

Meghraj – lánykollégium

A kollégiumot szerzetes nővérek vezetik, de a diákok között nem csak katolikusok vannak. A 2018/19-es tanévben 65 bentlakó volt, valamennyien bennszülött törzsekből származnak. (Meghraj-ban a lakosság kb. 12 %-a ilyen módon marginalizált.) Az iskolában a 10. és a 12. osztályban vannak fontos vizsgák: a 10. osztályosok 100 %-osan teljesítettek, a 12-esek 80 %-osan.

A programjaik között pl. kiemelten szerepelt – érsekségi összefogással – a „Leánygyermek Napja”, aminek során a nők társadalmi szerepének a fontosságáról beszéltek.

Subir – fiúkollégium

Ebben a kollégiumban a 2018/19-es tanévben 316 diák lakott, akik valamennyien a közvetlenül mellettük lévő iskolába jártak az 1-12-ig osztályokba. Valamennyien törzsi származásúak. A közösséget két (!) terem fogadja be: az egyiket az általános iskolások, a másikat a középiskolások használják; ezek a termek szolgálnak tanulószobaként, nappaliként és hálóteremként. Ezen kívül van egy további terem, ami étkezőként és a közös programok helyszínéül funkcionál. A kisebbek jól tanulnak, a középiskolások közül azonban többen megbuktak az év végi vizsgákon.

A programjaik közül érdemes kiemelni a „Bennszülöttek Napját” – ez a hagyományaik megőrzését, a bennszülött származású, de komoly társadalmi státuszt elért egyéniségekre való tekintést egyaránt szolgálja.

Vyara – kollégiumok

Ezeket a kollégiumokat egy, az adivasik életkörülményeinek javítására 1971-ben létrehozott szövetség működteti. Tevékenységüket Dél-Gujaratban folytatják Songad és Tapi körzetekben (Vyara a Tapi körzetben van). Fő céljuk a törzsi származású lakosság (adivasi) önértetének, emberi méltóságának növelése, az igazságosság érvényesítése és az oktatás biztosítása. De segítenek kutak építésében is, vagy pl. tejtermelő szövetkezetek kialakításában, amihez teheneiket és bivalyokat helyeznek ki a falvakba.

A fiú kollégiumban 201 diák volt az elmúlt tanévben, a lányoknál pedig 167. Nagy többségük a „gamit” törzs tagja, de újabban két további, elnyomott törzset vontak be a programba: a „kotwadia” és a „bhil” törzseket.

Valamennyien a jezsuiták által működtetett St. Xavier iskola 6-12. osztályos tanulói. (Itt alacsonyabb osztályok nincsenek.) Négy gyermekfelügyelő foglalkozik a gyerekekkel: kettő a fiúkkal, kettő a lányokkal – és ők is mind törzsi származásúak.

A fiúkollégiumban két terem áll a 200 diák rendelkezésére: az egyikben a 6-9. osztályosok, a másikban a 10-12. osztályosok alszanak. De ezeket a termeket használják tanulásra is. Ezen kívül van a konyha, az étkező, 10 WC, közös zuhanyzó, egy ruhaszárító helyiség és a sportpályák. És lényegében ugyanez a helyzet a lánykollégiumban.

A nevelők fő célja, hogy erkölcsi és értékorientált nevelést nyújtsanak. A tudatosságra nevelésbe beletartozik a tisztaságra, egészségre, környezetvédelemre való nevelés, de a jó állampolgárságra való felkészítés, vagy a pályaválasztási tanácsadás is.

A lánykollégiumot nővérek kezdeményezték 1968-ban, mert azt látták, hogy a lányokat falun egészen fiatal korban bevonták a szőnyegszövő tevékenységbe, de nevetségesen alacsony bért fizettek a gyermekmunkásoknak. Ehelyett a „rabszolgamunka” helyett kínálták nekik a tanulás lehetőségét – és ma már az egykori diákok küldik a gyerekeiket-unokáikat tanulni.

Vyara városka különlegessége, hogy aránylag sok a fa, s így sok a madár is: békés, tiszta, üde környezet jellemzi

Valamennyi beszámoló sok-sok közös ünnepről számol be, Indiában nagyon sok mindennek van „napja”, ezeket mind-mind megtartják – beszédekkel, faliújság-készítéssel, kis műsorral stb. Ugyancsak közös vonás, hogy a kollégiumokban a diákokat kisebb-nagyobb csoportokba szervezik, amelyeknek aztán közös feladataik is vannak (pl. a konyhán, a kertben, az ünnepek szervezésében stb.).

Ezeket a csoportokat a diákok képviselői vezetik, így a vezetői képességeik is fejlődnek. A beszámolók sokféle versenyről adnak számot: ezek között kvíz, énekeszenés ki-mit-tud, vagy éppen rajz- vagy hajviselet-verseny egyaránt akad; de nagyon sok sportverseny is van.

A beszámolók szerint a tapasztalatok főleg a csoportok közötti versenyekről jók: a gyerekek megtanulnak a csoport, a közösség eredményességéért dolgozni. És évente egy-egy (néha talán több) kirándulás gazdagítja a kollégiumi életet.

Mivel a kollégiumokat a jezsuiták – és a velük kapcsolatban álló női szerzetesek – működtetik, így erős a katolikus szellemiség, de nem minden kollégista katolikus.

***

Van tehát kb. 750 indiai kollégistánk. A kapcsolatot

egyelőre „központosítva” tartjuk: Fernando atyával állok levelezésben. Catrinel, akit júniusban megismertünk, az egyetemi munkája miatt nem tud rendszeresen részt venni a szolgálatban. Priyanka Christian az új projekt-menedzser: ő a második kislánya születése után most áll ismét munkába.

Egyelőre még nem kértem közvetlen elérhetőséget az egyes kollégiumokhoz. Ennek talán akkor lenne értelme, ha akad egy-egy önkéntes, akivel személyesebbé-közvetlenebbé válhat a kapcsolat. Ez nincs életkorhoz kötve, és évente néhány angol nyelvű levél első lépésként talán elég is lenne.

Aztán ki tudja, it hoz a jövő... - akár még személyes látogatást is!

2019. 11. 19.

KIRÁLY IGNÁCZ

JÉZUS-KÖVETÉS

Minden keresztény tudja, hogy mi a Krisztus-követés. Az ismeretekben és lelkiéletben mélyebben járatos ismeri Kempis Tamás Krisztus követése című könyvét a XV. századból. A Bokor teológiáját elindító és meghatározó Bulányi atya műveiből is ismerjük a lényegi hangsúlyt, miszerint a Szentírásnak Jézus ajkára adott szavai segítségével keresnünk kell az Isten Országát, és amit megtaláltunk, elfogadtunk, annak megélésére kell fordítanunk az életünket: Ország-építésre. Imitatio Christi, Krisztus utánzása c művében Kempis írja: „Uram Jézus, add, hogy utánozhassalak, ha a világ megvetése szakad is rám!” (III/56). Jobb fogalom a követés. Jobb, mert az utánzásban kevésbé kap hangsúlyt a cselekvő ember személyes döntése, felelőssége. A követésben jobban benne van az ember a maga szabadságának felelős döntésével, az életvitel folyamatos fejlődésre hivatottságával. Hasra esés helyett kritikus odafigyelést jelent. Behódoló infantilizmus helyett mérlegelő felnőtt hit-hűséget jelent.

Nagy a kísértés, hogy a Krisztust követés szembe állítódjék a Jézus-követéssel. Ezzel szemben Pázmány azt írja Kempisről: „Lelki vigasztalás és isteni szolgálatra való gerjedést vészen”, aki olvassa. Lehet követni Jézust Krisztusként és lehet történeti Jézusként. Tény, hogy Krisztust hangsúlyozva Jézus istenfiúsága kapja a hangsúlyt. A katolikus dogmatika Jézus valóságos Istennek és valóságos embernek határozza meg (ennek filozófiai kritikájával most nem foglalkozunk). Ő az Isten Fia (ennek a misztérium fogalmába menekülő kifejtésével most szintén nem foglalkozunk). A magasabb minőség azonban háttérbe szorítja az alacsonyabbat: azt, hogy Jézus ember fia. Ember fia is. Tény, hogy a követést is meghatározza ez: másként követhető az Isten, és másként az ember.